

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Fra[n]ciscanorum templum restaurat, ac solenne Missae sacrificium restituit: testamentum condit: sub vna tantum specie Eucharistiam sumit, summa cum reuerentia & honore: ac tandem obit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quam datur accessus ad cœlum, & in hanc sacram Arcam se recipere, ut à tam vasto hæresium dilu-
uio, quod orbem terrarum inundabat, immunis
esset. Conuocatis igitur Episcopis nonnullis, de
hac re consultationem instituit. *Est enim, ut malis
calamitatibusque pressi, plus consilij, sapientia & san-
ctitatis habeamus, quam fortunam prosperam expe-
rientes, cuius fauore velut inebriati, amissa iudicandi
facultate omnia nobis amica, nihil infestum opinamur:
prorsus quasi irreconciliabile bellum esset prosperitati
cum recto iudicio, & blandienti fortune cum
bona mente.* Deficientibus iam viribus, Henri-
cus in ipso agone receptui canens, consuluit E-
piscopos, qua ratione ad Ecclesiæ vnionem, quam
adeo crudeliter ruperat, redire posset. Illi quam-
uis quid factu opus esset, probe intelligerent,
tamen quid Henrico responderent hæsitabant.
nam cum, qui nihil non scelerum libere audebat,
libere alloqui nemo audebat. Versabantur ante
oculos complura exempla eorum, qui quum sen-
tentiam iussi à Rege dixissent, tamen neci eius-
dem mandato dati fuerant. Hic eos metus reprim-
ebat, ne pectoris sui sensa patefacerent aut verita-
tatem Adeoque vnus ex Episcopis respondit, *Regem
omnibus viris sapienterem esse, & diuino consilio Ec-
clesiæ Romanæ Primatum abdicasse.*

Ecce tibi in horum tergiversatione & adulatione
tormenta & gehennam eorum qui Principi-
bus placere vnice student: qui sane es nomine in-
felices censendi sunt, quod veritatem raro audi-
ant, ut quæ odium plerumque parere solet Nihil
est aulicis hominibus fucatus simulariusve
Principis sui fauorem vel Cœli ipsius iactura e-
merent. Quamquam Vintoniensis Episcopus fe-
orsim Regi suasisse dicitur, *ut conuocatis Regni Or-
dinibus, rem tanti ponderis, vnde Anglicani Regni
vel felicitas vel exitium dependeret, cum illis commu-
nicaret; id ipsi, tum ad nominis gloriam, tum ad tran-
quillitatem conscientie plurimum profuturum. Quod
si ad eam rem, vi morbis inualecente, spacium tem-
poris non daretur, saltem voluntatem ipsam & co-
natum minime inutilem futurum. Deo enim vel so-
lum cordis votum non minus gratum futurum, quam
si voto suscepto per omnia respondisset.* Sed non ita
firmas radices egit in Henrici animo hæc mo-
nitio, quin parasitorum superuenientium voces,
quamcumque illa ingenerauerat bonam volunta-
tem, iterum evelerent. Verebantur enim, ne
de bonis Ecclesiasticis, quæ ipsi inuaserant, con-
troversia illis moueretur, & ne ad reddendum,

quæ iniusto titulo possidebant, adigerentur.
Ad nihil igitur aliud valuit hæc Henrici cum
Episcopis de restituenda vnitate Ecclesiæ ora-
tio, quam ut vermem quendam in peruerso & cau-
teriato eius animo relinqueret, qui tum quidem
grauiter eum læsit, postmodum vero vsque adeo
excarnificauit, ut post tam multa patrata sce-
lera, voluntatem conciperet vnus opus bonum
faciendi: quod quidem opus pauperibus. in ma-
gnas angustias iam redactis, insignem commodi-
tatem attulit.

III. Vigesimo enim & primo die ante mortem,
iussit aperiri & purgari Ecclesiam Fratrum San-
cti Francisci, quæ ad eum vsque diem, pulsus Mo-
nachis, clausa remanserat: voluitque Missam in ea
celebrari, eamque parochialem fieri tertio Nonas
Ianuarij Ad quam solennitatem congregato vni-
uerso populo, freudentibus ac pudore suffusis
Lutheranis & Zuinglianis Hæreticis, Episco-
pus de Rochester, Regis Eleemosynarius, ad
continuanda Religionis Catholicæ pia exercitia
populum exhortatus, Regis pietatem ac munifi-
centiam collaudauit, qui in medio tantarum
confusionum in Regno suo, in quæ Ecclesiæ
honus nimium iam emarcuerat, eiusdem renas-
centis noua germina videre cuperet. Quæ res
tantum excitauit in multitudine gaudium, ut
vix à lachrymis sibi plerique temperare possent.
Pergens Episcopus literas protulit, quibus sua
Maestas in vsus pauperum perpetuos, præ-
dictam Ecclesiam Franciscanorum, iam Regis
auctoritate parochialem factam, vnâ cum Sancti
Bartholomæi hospitali eidem annexo, annuisque
censibus aureorum fere mille, duabusque alijs
parochialibus Ecclesijs, Sancti Nicolai & San-
cti Eduini, ciuitati Londinensi dono dabat;
ea conditione, ut omnes istæ tres Ecclesiæ, in
vnâ illam, quæ Monachorum erat, coalesce-
rent, eaque perpetuis deinde temporibus hac in-
scriptione notaretur: *Ecclesiæ Christi ab Henrico
octavo Angliæ Rege fundata.* Et hæc quidē quam-
uis nimis vilis & exigua admodum factio ef-
fet pro tot prius factis direptionibus, spem tamen
atque ea spectationem hominum superabat. Sem-
per enim ita crudeliter & barbare Regnum ad
ministrauerat, ut ne optari quidem ad extre-
mum exigua illa restitutio, nec tam placidus vitæ
exitus posse videretur. quamuis ne tunc quidem
à perpetrandis ijs, quæ minime ipsi licebant,
abstineret. Quibus ita constitutis, augefcente æ-
gritudine,

gritudine, de successore cepit cogitare Prævidebat enim tumultus & bella, quæ existere possent propter implicatissimas tot vxorum rationes. Nam quum sex habuisset, tres Catharinas, duas Annas, & vnā Ianam: ex Catharinis primam repudiavit, secundam adulterio conuictam supplicio affecit, tertiam superstitem reliquit: ex Annis, Bolena quidem, plurimorum malorum radix, ob coniugij fidem violatam capite plexa est, altera vero dimissa: Iana denique aperto ad fœtum seruandum vtero periijt, Augebant hanc sollicitudinem varia fororum eius, in Scotia, Gallia, & Anglia matrimonia. Itaque rogatus ab Ordinibus Regni, vt ipse statueret, quis cuique in Regni successione iuris ac rationis esse vellet, Testamentum condidit, & in eo statuit, vt Eduardus filius ex Iana Seimera, nouem annos natus primas omnium regnandi vices acciperet: cui sine legitimis hæredibus defuncto, Maria ex Catharina filia succederet: Maria similiter sine liberis mortua, ad Elisabethā Annæ Bolenæ filiam coronæ deuelureretur: postea his deficientibus, ad illos transiret successio, ad quos iure communi pertineret. Deinde impuberi filio sedecim constituit Tutores & Curatores, qui in fide Catholica eum educarent, quos adiuravit, vt in hæresibus tanquam peste hominum, ex Angliæ Regno exterminandis omnem operam collocarent. Ad hunc modum in media illa perturbatione, compositis rebus, quum ægritudo maiores indies vires acquireret. Missam celebrari iussit: quumque sub vnica specie (quod semper obseruauit) communicaturus, de cathedra, in qua sedebat, assurgeret, vt genibus in terram defixis, Saluatoris nostri Corpus adoraret; Zuinglianus autem quidam, qui adstabat, diceret, posse Maiestatem suam in hac imbecilli valetudine sedentem in cathedra Eucharistiæ percipere: diuino affatus zelo respondit, Si me non modo vsque ad terram dei iocrem, sed & sub ipsam terram demittere, nescio quidem satis honoris huic Deo, à quo quicquid possideo profectum est, mihi videretur delaturus. Instante mortis articulo, pateram vini albi poposcisse dicitur, & hæc verba dixisse: omnia perdidimus; deinde inter mortuus vocibus, Monachorum nomine aliquoties ingeminato expirasse; non alia relictâ sui memoria, quam quod diu, quidem, sed male vixisset. An. 1509. VIII. Kal. Iul. orsus regnare Regnavit annis triginta septem mensibus decem, diebus sex, quorum fere viginti vnum in pace Catholica transegit, sed reliquo tempore supra fidem crucentis exhibuit tragœdias,

desijt autem An. 1547. ætatis 66. Indole fuit generosa quidem, sed nimis mulierosus & voluptarius. Nam libidinis causa ab Ecclesia secessionem fecit, propterea quod Summus Pontifex non permitteret ipsi optimam Reginam Catharinam repudiare, vt in matrimonium assumeret lasciuam illam Bolenam, quæ postmodum effrenatæ libidinis condignas subiit pœnas. Literas amavit: & edito aduersus Lutherum libro, magnificum sibi titulum acquisiuit: quam rem quia supra quoque attigi, visum est operæ precium hoc loco apponere Leonis Decimi Pontificis Constitutionem, qua insignem titulum *Defensoris fidei* Henrico non diu in hæsurum assignauit.

Cum super dilectus filius Ioannes Clericus Maiestatis tuæ apud nos Orator in Consistorio nostro coram venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, librum quem Maiestas tua fidei Catholicæ zelo accensa, ac deuotionis erga nos, & hanc sanctam sedem seruire inflammata, contra errores diuersorum hæreticorum sepius ab hac sancta sede damnatos, nuperque per Martinum Lutherum suscitatos composuisti nobis examinandum, & auctoritate nostra approbandum obtulisset; ac luculenta oratione exposuisset, Maiestatem tuam paratam esse, vt quemadmodum veris rationibus, & irrefragabilibus Sanctæ Scripturæ ac Sanctorum Patrum auctoritatibus notorios errores eiusdem Martini confutauerat; ita etiam omnes eos sequi ac defendere præsumentes, totius Regni sui viribus & armis persequi, &c. Nos qui Petri, cui Dominus gregis sui curam supremam commisit, successores sumus, & in hac sancta sede à qua omnes dignitates ac tituli emanant, sedemur habita super his cum ijsdem fratribus nostris matura deliberatione, de eorum vnanimi consilio & assensu, Maiestati tuæ titulum hunc, videlicet, *Fidei Defensorem*, donare decreuimus; prout te tali titulo per præsentem insignimus; mandantes omnibus Christi fidelibus, vt Maiestatem tuam hoc titulo nominent; & cum ad eam scribent, post dictionem, *Regis*, adiungant, *FIDEI DEFENSORI*.

Et profecto, huius tituli excellentiæ & dignitate, nullum neque dignius, neque Maiestati tuæ conuenientius, nomen, consideratis meritis, excogitare potuissimus: quod quoties audies aut leges, toties propria virtutis optimiq; meriti tui recordaberis; nec huiusmodi titulo inuemesces vel in superbiam eleuaberis, sed humilior & in fide Christi & deuotione huius sanctæ sedis à qua exaltatus fueris, fortior & constantior euades: ac in Domino honorum om-